

RAZGOVOR Z ŽUPANOM V BRDU

MI SMO MOST ZBLIŽANJA MED KRAJI NA TEJ IN ONI STRANI MEJE

Mladi župan v Brdu v Terski dolini Sergio Sinicco nam je obširno in rad odgovorjal na številna vprašanja o problemih njegove občine - Gradnja, oziroma obnova cest, modernizacija Završkih jam in stiki s sosednjim Gornjim Posočjem so v ospredju zanimanja in uresničevanja občinske politike

Presenečeni smo bili, ko smo se srečali z Sergiom Siniccom, županom v Brdu, v Terski dolini. Presenečeni smo bili iz več razlogov: tako zaradi županove prijaznosti in prisrčnosti, kot tudi zavoljo njegove mladosti. V preprosti sobici županstva v Njivici, medtem, ko je zunaj vladal mraz in zmrzal, je stekel pogovor o problemih občine v Brdu, o tem, kaj vse nameravajo storiti v občini tako v bližnji kot daljni prihodnosti in seveda tudi o tem, kaj trenutno v občini delajo. Besede župana Sinicca, sicer profesorja na srednji kmetijski šoli v Čedadu, po poklicu kmetijskega izvedenca, so bile preproste, tople in jasne. In kar je morda še najbolj presenetljivo, pogovarjali smo se z njim v terskem slovenskem narečju, ki je tako prijetno odmevalo med stenami njegove skoraj skromne pisarne. «Kateri so trenutno najvažnejši problemi Vaše občine», je bilo naše prvo vprašanje županu Siniccu.

«Glavni in temeljni problem naše občine so dobre, nove ceste. Od njih je namreč marsikaj odvisno: tako turizem naše doline, ki ga nameravamo razvijati, kot tudi ostali gospodarski razvoj naše občine. Dovolj znano in jasno je, da so dobre komunikacije prvi in osnovni činitelj gospodarskega in seveda tudi turističnega napredka in razvoja. Potem pa imamo pri nas še cestno povezavo s sosednjo Jugoslavijo in mejni prehod pri Učji, kar vsekakor terja in narekuje, da razširimo in izboljšamo cestno omrežje v naši občini».

«Ali bi nam lahko povedali konkretnije, za katere ceste gre in s kakšnim denarjem jih nameravate zgraditi ali pa jih že gradite?» je bilo naše drugo vprašanje.

«V gradnji je trenutno cesta Breg - Podbrdo, ki bo stala 22 milijonov lir. Glede drugih cest, pa naj takoj na začetku povem, da imamo pri naši občini izdelan in pripravljen petletni plan razvoja, v katerega so seveda tudi vključene kot najvažnejša postavka prav ceste. Tako imamo v načrtu gradnjo ceste Zavrh-Preseka, ki bo stala 42 milijonov lir, od katerih bo dala dežela 32 milijonov, kakih 10 ali 11 milijonov pa bosta prispevali pokrajina in rimska vlada. S tem denarjem bo pokritih 80 odstotkov stroškov, ostalih 20 pa bomo delno prispevali sami ali pa dobili od drugod. Dalje je v načrtu zelo važna cesta, ki bo povezovala Tersko dolino z Nemami. Cesta bo predvidoma stala kakih 100 milijonov lir, 15 milijonov pa smo zanjo že dobili. Tudi pri stroških za to cesto bo participirala dežela z 80 odstotki stroškov; 10 odstotkov bo prispevala pokrajina, naša občina pa bo dala preostalih 10 odstotkov».

Ko smo že pri cestah, naj povem, da nameravamo letos tudi obnoviti cesto do obmejnega prehoda pri Učji. Nameravamo jo znova asfaltirati in zgraditi nekaj novih mostov. Od te ceste veliko pričakujemo, saj bodo po njej največ potovali turisti, tako naši kot jugoslovanski. Prav tako je tudi v načrtu otvoritev mednarodne avtobusne proge med našo dolino in Tolminom, ki bo vsekakor prav tako mnogo prispevala

Pogled na Brdo v Terski dolini od koder je doma župan in v kateri vasi se je že marsikatero javno delo izvedlo - Sedež občine je v vasi Njivica, ki leži v dolini ob glavni cesti Čenta-Učja

k požitvi obmejenega prometa pri nas».

«Na Vašem področju imate tudi znamenito kraško jamo, tako imenovano Završko jamo. Vemo, da kljub svojim lepotam jama še ni

dostopna in urejena za obiskovalce. Ali imate tudi z jamo kakšne načrte?» se je glasilo naše tretje vprašanje.

«Seveda računamo tudi z jamo. Trenutno je precej težko dostopna,

saj se je treba vanjo spustiti navpično; po lestvi. Zato nameravamo zgraditi predor, ki bo dolg kakih 90 metrov. Tako bodo zelo lahko dostopne najlepše galerije in dvorane v jami, ki jih krasijo številni lepi kapniki. Dalje je seveda potrebno v jamo napeljati električno luč, urediti okolico jame in ostalo. Nameravamo pa tudi raziskovati jamo dalje; kajti doslej je raziskanih kakih dva kilometra jame, vemo pa, da so dalje še nove, velike jame in dvorane, vendar pa je potrebno najti med njimi dobro in dostopno povezavo. Proračun za ureditev Završke jame predvideva kakih 43 milijonov lir investicij, ki pa se bodo s turizmom in obiskom obilno povrnilo. Če k temu še prištejemo postrvi v našem Teru, potem me v tem smislu res nič ne skrbi, da bi se naša občina tudi v turističnem smislu lepo in načrtno razvila».

«Za konec pa še, gospod župan, zadnje vprašanje tega našega, nadvse ljubeznivega in zanimivega razgovora. Vaša občina je obmejna občina. Ali imate kake stike z občini v Jugoslaviji, na oni strani meje?».

«Seveda. Skupaj s Čento smo že navezali tesne stike z občino v Tolminu. Z njo nas ne vežejo samo dejstva, da je to najbližja občina na oni strani meje, temveč imamo z njo marsikaj skupnega. Tako ljudje, ki so isti na obeh straneh, dalje kmetijstvo, ki je visokogorsko in zato podobno našemu in končno seveda tradicionalne zgodovinske vezi, ki jih meja ni mogla zabrisati. Bili smo že v gosteh v tolminski občini, kjer so se marsikaj konkretnega domenili glede sodelovanja, za katerega sem prepričan, da se bo v prihodnje še tesneje in smotrnejše uresničevalo in temu ustrezno povečalo. Kajti v polnosti se zavedamo, da predstavljamo most zblizanja med kraji na tej in oni strani meje», je zaključil naš razgovor župan v Brdu mladi in optimistično razpoloženi Sergio Sinicco.

VAŽEN UKREP DEŽELNE OBLASTI

Družba AMMI bo prevzela rabeljski rudnik

Koncesija bo veljala dvajset let - Družba AMMI se je obvezala, da bo zgradila v Furlaniji tovarno za proizvodnjo bakra, ki bo zaposlila precej veliko število ljudi

Pred dnevi so na deželni odborništvu za finance podpisali konvencijo, s katero daje naša dežela družbi AMMI v koncesijo rabeljski rudnik, ki je prešel iz državne v deželno last. Dogovor velja za 20 let in zapade 31. decembra 1987. Z njim se je družba AMMI obvezala, da bo izkoriščala rudnik, da bo v roku petih let zgradila na industrijskem področju Avša-Corno tovarno za proizvodnjo bakra ter da bo sklenila z deželno finančno družbo in z družbo Montepioni sporazum o ustanovitvi družbe za rudne raziskave, katerih smoter bo, razširitev rudniških dejavnosti. S tem je bilo rešeno eno izmed najtežjih deželnih vprašanj.

Kot je znano, so v rabeljskem rudniku velika ležišča cinka in svinca ter je v državi tudi edini rudnik

s precejšnjimi količinami germanija. Sporazum sta podpisala deželni odbornik za finance Tripani za deželno upravo in upravnik AMMI rag. Ilio Giasoli, katerega je pred tem predsednik Berzanti pridržal v prisrčnem razgovoru.

AMMI je že imel dogovor z državo za izkoriščanje rudnika. Ko pa je prešel rudnik v deželno last, ga je AMMI upravljal začasno za tri leta. Sedaj je bilo treba rešiti to vprašanje tudi pravno. Dogovor z AMMI je tudi v skladu s politiko leve sredine, saj gre za družbo z javnim kapitalom. Že na poklagi tega sporazuma so možne ugodne perspektive za rudniško dejavnost v naši deželi, saj zagotavlja AMMI, da se bo rudnik smotrno izkoriščal. Poleg tega pa bo izvajala javna

uprava stalno nadzorstvo nad dejavnostjo družbe.

Važna je tudi obveznost, ki jo je sprejela družba glede tovarne bakra, v kateri bodo proizvajali 30.000 ton bakra na leto. V ta namen bo družba investirala 15 milijard lir.

Kar se tiče plačila za predhodno razdobje, ko je družba AMMI izkoriščala rudnik, to je od 1. januarja 1965 do 31. decembra 1967, bo družba izplačala deželi več sto milijonov lir. K rabeljskemu rudniku spada tudi kakih 80 zgradb, ki jih uporabljajo za razne namene: za prenočišča, skladišča, slačilnice, menzo, «dopolavoro», kinematograf, prhe, zlasti pa za družinska stanovanja. Večino tega premoženja je že odstopila finančna uprava deželi na podlagi člena 55 deželne statuta.

panorama

Spremembe v Vatikanu

Rimska kurija, oziroma papež Pavel VI, tako rekoč vsakodnevno preseneča svet z novimi, naprednimi in zanimivimi odločitvami, ki odločno kažejo papežovo voljo, da bi katoliško cerkev čim preje, uspešneje in bolj uskladil z novimi, modernimi tokovi časa in zahtevami dobe, v kateri živimo.

Eno izmed takšnih presenečenj je bilo vsekakor nedavno imenovanje zagrebškega kardinala in nadškofa Franja Šeperja za proprefekta kongregacije za verski nauk.

Z imenovanjem kardinala Šeperja na tako visok položaj v rimski kuriji je prišel prvič v zgodovini cerkve na tako važen in pomemben položaj pripadnik Slovanov, kar vsekakor kaže, da hoče papež internacionalizirati katoliško cerkev, ki bi naj bila posledj manj odvisna od predstavnikov romanskih narodov, predvsem Italijanov, ki so doslej zasedali dominantne položaje v rimski kuriji.

Ob svojem imenovanju za proprefekta kongregacije za verski nauk je kardinal Šeper izjavil, da rad odhaja na novo dolžnost v Rim, kamor ga je bil poklical papež, hkrati pa obžaluje, da mora zapustiti svojo zagrebško nadškofijo, v kateri je preživel petdeset let med svojimi ovčicami. Zanimivo je tudi, da je kardinal Šeper ob tej priložnosti tudi izjavil, da ima časovno omejen mandat svoje nove službe, kar spet po svoji priči o prilagajanju katoliške cerkve modernim zahtevam časa.

Drugi pomemben dogodek v tem času je bila tudi avdienca predsednika jugoslovanske vlade Mika Špiljka pri papežu. To je bilo prvič, da je papež sprejel tako visokega funkcionarja iz socialistične dežele. Špiljak je namreč svoj uradni obisk v Italiji izkoristil tudi zato, da je obiskal papeža, ki je jugoslovanskega predsednika vlade sprejel izredno prisrčno in se z njim zadržal v daljšem, prijateljskem razgovoru.

Vse to kaže, da je rimska kurija končno doumela, da se mora vključiti v sodobni svet in njegove tokove. Špiljkov obisk pri papežu pa priča, da se da, če je le volja na obeh straneh, doseči mirno sožitje in razumevanje med državo in cerkvijo, še posebej v državi, ki je socialistična in kjer je cerkev striktno ločena od države.

In kaj si mi želimo ob teh spremembah v Vatikanu? Da bi tudi pri nas, na nižji ravni, v videmski nadškofiji končno doumeli, da potrebujemo slovenskega, oziroma beneškega pomožnega škofa in da bi se naša beseda spet oglašila v hramu božjem po naših dolinah in vaseh, saj je cerkevna propoved v materinem jeziku eden najpomembnejših sklepov vaticanškega koncila, ki ga papež Pavel VI. odločno in jasno izvajal z vsem svojim dosedanjim delom. Dokaza za to sta imenovanje jugoslovanskega kardinala Šeperja na tako visoko mesto v Vatikanu in obisk jugoslovanskega predsednika vlade pri papežu v Vatikanu.

IZ KANALSKE DOLINE

Trbiški župan pri predsedniku deželnega odbora

Trbiški župan dr. Di Gallo, katerega je spremljal občinski tajnik, je šel pretekli teden v Trst, kjer ga je sprejel predsednik deželnega odbora Berzanti, katerega je obrazložil probleme rabeljskih rudnikov.

Župan je med drugim tudi povedal, kako so družbe, ki so imele koncesijo za izkoriščanje rudnikov, skrbale vse do kakih deset let nazaj za direktno vzdrževanje stroškov za vsa javna dela, ki so potrebna skupnosti v Rabeljnu, katero sestavlja večina družine rudarjev, ki so zaposleni na tem važnem rudarskem področju. Poleg tega je občina prejela okoli 5 milijonov lir letno za pridobitno (ricchezza mobile), ker je imela družba svoj sedež v Trbižu. Iz tega so izšle take finančne težkoc, če za občino, ki je morala priti naproti vedno večjim socialnim potrebam prebivalstva. Zadnje čase je bilo potrebno vzeti dve posojili v skupnem znesku 61 milijonov lir za gradnjo novega vodovoda.

Ob zaključku razgovorov je predsednik Berzanti izrazil vse svoje razumevanje in je obljubil županu vso svojo pomoč, da se čimprej rešijo vsi ti pereči problemi.

Državni prispevek za javna dela

Na zadnjem zasedanju občinskega sveta je župan sporočil prisotnim, da mu je ministrstvo za javna dela poslalo ministrski dekret za koncesijo državnega prispevka za izpolnitev kanalizacije v Zabnicah (45 milijonov lir) in za ureditev in razširitev pokopališč v Zabnicah, Rabeljnu, Beli peči in Kokovem (35 milijonov lir). Občinski odbor je takoj sklenil, da bo dal izdelati načrte za izvedbo teh del. Če ne bo posebnih ovir, bodo mogli pričeti z deli še v letošnjem letu.

Župan je ob tej priliki tudi sporočil, da je AMMI, družba, ki upravlja rabeljske rudnike, dala na razpolago dva milijona lir (dežela je v preteklosti nakazala že tri milijone) za gradnjo slačilnic in za ograditev in sistemacijo športnega igrišča v Rabeljnu.

Ob koncu zasedanja je občinski odbor še sklenil, da bo podelil «Italijanskemu športnemu centru» iz Vidma 250 tisoč lir za organizacijo državnih smučarskih tekmovanj v tekočem letu, ki se bodo vršila 1. in 2. marca, in da bodo kupili dva pokala za prve na smučarskih tekmovanjih na Trbiškem v letošnji zimski sezoni.

Cesta, ki vodi na Višarje, bo kmalu urejena

Pretekli teden, ko se je sestal občinski svet, so odločili, da bodo dali takoj delati načrt za ureditev ceste, ki vodi iz Zabnic na Višarje. Stara cesta, po kateri so nekoč hodile trume romarjev (danes se poslužujejo skoraj vsi vzpenjače) in obtovorjene mule, bo kmalu dobila drugačen videz. Uredili jo bodo z državnimi prispevki na podlagi zakona 614 o valorizaciji turističnih področij.

Na seji so potem še pregledali občinski proračun za tekoče leto, ki je uravnotežen in znaša 794 milijonov lir (92 milijonov lir več kot lansko leto).

Iz proračuna je razvidno, da bo občina porabila skoraj eno tretjino za izvedbo javnih del (273 milijonov lir). Proračun bo

do definitivno odobrili na prihodnji seji, ki bo v prvi polovici meseca marca.

Avtobusna proga Trbiž-Gozd Martuljek

Te dni je avtobusno podjetje Ljubljana-transport razširilo svoj vozni red na malcobmejni progi

IZPOD MATAJURJA

Plaz zasul cesto Sovodnje-Brdca

Pretekli teden, ko je dlje časa deževalo, se je utrgal velik zemeljski plaz in zasul cesto, ki veže Sovodnje z Dolenjo Brdco. Ker so za odstranitev tolikega materiala potrebna precejšnja sredstva, je občinska administracija prosila deželo za prispevek. Dokler ne bodo spravili v red ceste, se po njej ne bo mogel vršiti noben promet. Ljudje, ki morajo v dolino, se sedaj poslužujejo stranskih stezic, ki so pa seveda samo za pešce. Domačini zato komaj pričakujejo, da bi pričeli z deli in jih tako rešili težav, ki so nastale zaradi prekinjenosti prometa.

Najstarejši mož Beneške Slovenije živi v Trčmunu

Na dan sv. Valentina je bilo v Trčmunu vse veselo, kajti vaščani so pripravili Valentinu Trinku majhno slavo ob njegovem rojstnem dnevu in godu. Valentin Trinko je namreč najstarejši mož ne samo Nadiške doline, ampak najbrže cele Beneške Slovenije. Rodil se je 13. februarja leta 1871 in je zato star 97 let. Naš jubilar, ki je še vedno čil in zdrav, je moral vse svoje življenje trdo delati, saj je bil dolga leta tudi v inozemstvu, da si je tam služil vsakdanji kruh. Številnim čestitkam, ki jih je v teh dneh

Gozd Martuljek - Trbiž. Avtobus v Trbiž vozi vsak dan od ponedeljka do petka z odhodom iz Gozd Martuljka ob 14,40 uri in s povratkom v Martuljek ob 20. uri. V sobotah odhaja avtobus iz Martuljka ob 8,40 uri in se vrača v Martuljek ob 14,00 uri. Vsi odhodi in prihodi imajo ugodne avtobusne zveze z Jesenicami.

Razširitev voznega reda na malcobmejni progi Martuljek - Trbiž je zelo ugoden in pozitiven za nadaljni razvoj maloobmejnega prometa med Italijo in Jugoslavijo.

prejel od svojih vaščanov in prijateljev, se pridružujemo tudi mi z željo, da bi še dolgo let živel zdrav in vesel v krogu svojih dragih.

Diamantna poroka

Dne 22. februarja sta praznovala diamantno poroko, 60 let skupnega življenja, 83 letni Bepo Carligh in njegova žena 83 letna Pavlina Domenis. Carligh je doma iz naše občine, njegova žena pa je iz Spetra. Čeravno imata že toliko križev na rameh, sta še vedno živahna in delavna, saj opravljata še vsa hišna dela pri hčerki in zetu v Čedadu, pri katerih živita. Ob tem visokem jubileju jima čestitam tudi mi in jima želimo še mnogo let zdravega skupnega življenja.

Nesreča ne počiva

V bolnico so morali peljati 37 letnega Agostina Vogriča iz Čeplesišča, ker je padel na cesti, ko se je vračal iz Sovodenj, in dobil več poškodb po glavi in telesu. Ozdravil bo v enem mesecu.

Ponesrečil se je tudi 27 letni Franc Vogrič iz Gabrovice, ker je zavozil z motorjem v nek jarek in si pri padcu zlomil levo roko. Tudi ta bo ozdravil v teku enega meseca.

Družine in Čenebole in Podvrat zavrnile davčne pozivnice

Pretekli teden je občina poslala vsem svojim davkoplačevalcem pozivnice za plačilo davkov v letu 1968. Ljudje iz Čenebole in Podvrat pa so pozivnice zavrnili občinski administraciji in to iz protesta, ker ni držala danih obljub. Občina jim je namreč že večkrat obljubila, da bo tudi v njihovih vaseh dala izvesti nekatera javna dela, kot so ureditev cest, vodovoda in kanalizacije, po-

pravilo pokopališča in napeljava javne razsvetljave.

Zavrnjene davčne pozivnice, katerih je okoli sto, so izročili občinskemu svetovalcu Sgiarovelu, ki zastopa v občini Čenebolo in Podvrat. Pozivnicam so priložili tudi pismo, ki so ga podpisali vsi družinski poglavarji teh dveh vasi, in obrazložili razloge zakaj ne nameravajo plačati davkov.

ČENEbola, ena izmed številnih slovenskih vasi in zaselkov, ki ležijo visoko v hribih nad Fojdo od koder se je izselilo največ ljudi v inozemstvo

IZ NADISKE DOLINE

Ustanovili mestni odbor za industrijsko področje čedadskega okraja

Prejšnji teden se je vršilo v Čedadu drugo srečanje med lokalnimi političnimi zastopniki in zastopniki ekonomskih in sindikalnih ustanov, da bi se zedinili glede zadnjih iniciativ, da bi se zagotovila ustvaritev XI. industrijskega področja, ki bo vključeno v deželni razvojni program, o katerem se je pred kratkim razpravljalo in o katerem smo tudi zadnjič obširneje pisali v našem listu.

Prisotni so bili predstavniki PSI - PSDI, PCI, PLI, MSI, PSIUP in neodvisni ter občinski svetovalci zgoraj omenjenih strank, predsednik zveze trgovcev Antonio Vanon, predsednik javnih obratov Carlo Piccotti, okrajni predsednik obrtnikov, zastopniki Cgil in Uil ter mnogi drugi.

Po diskusiji, v katero so posegli številni udeleženci, so izvolili začasni mestni odbor, ki ima nalogo, da skliče shod, na katerega bodo vabljeni še druga lokalna in okrajna zastopništva ter pokrajinski in deželni svetovalci raznih skupin.

Obor sestavljajo: odv. Giovanni Battocletti, dr. Carlo Bernardi, Walter Bullega, inž. Lorenzo Della Torre, Alberto Gentilini, odv. Leopoldo Gottardis, prof. Giuseppe Jacolutti, Guerrino Marioni, Francesco Miani, prof. Antonio Passolini, Pietro Pussini, Ernesto Romito, Walter Tomasigh in Antonio Vanon.

Demografsko gibanje meseca januarja

Meseca januarja je bilo tako-le demografsko gibanje v čedadski občini: rodilo se je 12 otrok (6 deklic in 6 dečkov), umrlo je 31 oseb (19 moških in 12 žensk), v občino se je priselilo 11 oseb, izselilo se jih je pa 47. Koncem meseca januarja je čedadsko občino štela 10.706 rezidentnih ljudi.

Gradnja novega občinskega sedeža

Te dni so dali v zakup dela za gradnjo novega občinskega sedeža v Čedadu, ki bo stal 117 milijonov lir, ki jih bodo krili s prispevki države in dežele. Občinski uradi se bodo začasnno, dokler ne bo dograjena nova palača, preselelili na Trg sv. Frančiška (Piazza San Francesco) v zaselku Sv. Peter v državni palači, kjer je po veljstvo finančnih straž.

SV. LENART

Zgradili bodo most preko Arbeča

Deželno prisedništvo za kmetijstvo je sporočilo te dni našemu županu, da je pooblastilo «Ente friulano di economia montana» (Ustanova za gorsko gospodarstvo), da prične z gradnjo mostu preko hudournika Arbeča, katerega je odnesla zadnja povodenj. Načrt za gradnjo, ki ga je izdelal inž. Dino Marin, predvideva 14 milijonov lir stroškov, ki jih bo v celoti krila dežela.

SREDNJE

Dela v teku

Pred dnevi so pričeli z deli na cesti, ki vodi iz Sredenj proti Trbilju. Občinska administracija je svoj čas zaprosila za državni prispevek in sedaj je bila ta prošnja ugodno rešena. Cesto bodo razširili, na nekaterih krajih odpravili ali pa vsaj omilili ostre ovinke in jo tudi asfaltirali. Vsa dela bodo znašala 10 milijonov lir. Z ureditvijo te gorske ceste

se bo tudi ta predel mogel turistično uveljaviti, ki je sedaj, skoraj bi rekli, mrtva točka.

PODBONESEC

Umrla je najstarejša žena podboneške občine

Pred nedavnim smo pokopali najstarejšo ženo naše občine: 94 letno Judito Saccù vd. Morielaz iz Gorenjega Ronca. Bila je vse do zadnjega krepka in vedra in skrivnost za njeno dolgo življenje, tako je dejala, je bilo delo. Bila je zelo priljubljena med svojimi vaščani, zato jo bodo ohranili v trajnem spominu.

KLODIČ

Gianfranco Chiabai žrtev prometne nesreče

Ni še ovenelo cvetje na grobovih Marije Qualizze, Jakoba Florjančiča in Loredana Blediča, vsi iz šenlenarske fare, ki so se smrtno ponesrečili dne 29. januarja na križišču pri Iplisu in že so morali izkopati nov grob, da je sprejel vase zopet mlado življenje iz naše doline: dne 16. februarja se je smrtno ponesrečil komaj 22 letni Gianfranco Chiabai iz Vodopivca pri Klodiču.

Nesreča se je dogodila na pokrajinski cesti, ki vodi iz Dolegnana v Brdih proti Manzanu. Mladi fant se je peljal z motoklom in je padel na mokrem asfaltu. Takoj za njim je pripehljal nek avtomobil, ki ga je upravljal Federico Verzeznassi iz Manzana, ki ni opazil, da leži Gianfranco poleg zvrnjene motorja in ga je povozil. Takoj so hudo ranjenega fanta peljali v krminsko bolnico, kamor pa ni več prišel živ, ker je med potjo podlegel poškodbam.

★

REZIJA

Umrla je Judita Chinese

Vse je zelo pretresla žalostna vest, da je preminila v 62. letu starosti Judita Chinese-Colomba. Bila je zelo priljubljena med svojimi vaščani, kar je pokazal tudi njen veličasten pogreb, katerega se je udeležilo izredno dosti ljudi. Pogreba so se udeležili tudi številni prijatelji njenega sina, ki je brigadir karabinjerjev v Huminu.

★

TAVORJANA

Prometna nesreča

Precej hudo se je ponesrečil 28 letni Iselli Benati iz Prestinta. Pri padcu z motorja je dobil več poškodb, zaradi katerih se bo moral zdraviti najmanj mesec dni.

Tavorjanski kamen

na razstavi v Münchnu

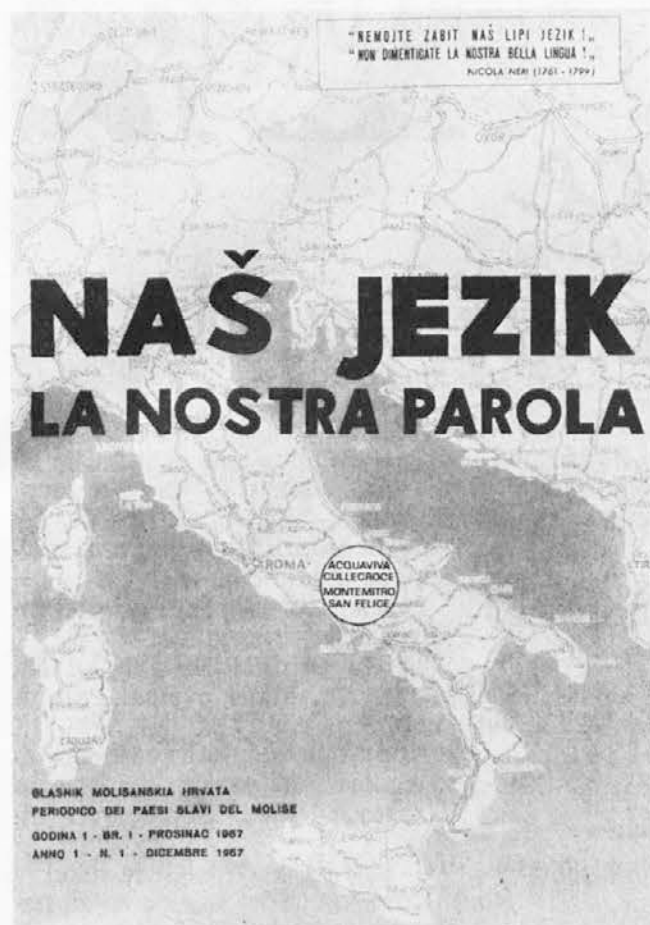
Na neki gradbeniški razstavi v Münchnu so med drugim razstavili tudi številne primerke »piasentinskega« kamna in drugih marmorjev, ki jih kopljejo v okolici Tavorjane in Bodigova v občini Prapotno, ker pridobivajo črni marmor. Razstavo so obiskali mnogi tehniki in gradbeniki, ki so si še s posebno pozornostjo ogledali naše proizvode.

Nov zadržni hlev

Pretekli teden je bil dograjen nov zadržni hlev, ki so ga postavili na hribu Noax. V tem hlevu goje 150 glav goveje živine. Okolica je kot nalašč ustvarjena za živinorejo, zato si živinorejci mnogo obetajo od nje, saj goje najboljše pasme.

OB DVEH ŠTEVILKAH REVIEJE HRVATOV V ITALIJI "NAŠ JEZIK",

"Nemojte zabiti naš lipi jezik!,"

Tu ob strani je kliširana naslovna platnica elegantne revije, ki jo izdaja j o molisanski Hrvatje, ki žive v treh občinah: v Kruču (Acquaviva Collecroce), v Mundimitru (Montemitro) in v Filiču (San Felice Slavo). To zadnje so jo fašistične oblasti prekrstile v San Felice del Littorio.

sno prejeli prvi dve decembrski številki te revije in že na začetku moramo zapisati, da smo bili presenečeni tako nad izredno lepo grafično opremo revije kot tudi z vsebino, ki nas je seznanila z življenjem in delom molisanskih Hrvatov. Revija izhaja v dveh jezikih: v hrvaškem molisanskem narečju in italijanščini.

Niso uredniki revije zama platnice zapisali besede svojega davnega prednika Nikole Nerija (1761-1799) «Nemojte zabiti naš lipi jezik!». Kajti molisanska hrvaščina je zares edinstveno in lepo hrvaško narečje, ki ga že več kot štiri stoletja govore Hrvati s področja Molise, kamor so nekoč pribežali pred Turki in tu tudi za vedno ostali. Vendar niso pozabili na svoj rodni jezik in eden dokazov za to je njihova revija «Náš jezik».

Med prelistavanjem decembrskih števil «Nashega jezika» smo lahko marsikaj zanimivega prebrali o življenju in delu molisanskih Hrvatov, o njihovih mestih in krajih, ki so polni zgodovine in umetniških spomenikov, dalje smo lahko prebrali o njihovih kulturnem in ostalem življenju, skratka, že iz omenjenih dveh števil dobimo nepoučen bralec kaj jasno in zanimivo podoba o tej etnični skupini Hrvatov, ki žive v srcu Italije. Poseben poudarek pa je revija posvetila tudi nedavnemu obisku kardinala in zagrebškega nadškofa Šeperja, ki je obiskal te kraje in molisanske Hrvate.

Reviji molisanskih Hrvatov «Náš jezik» tudi z naše strani želimo uspešen začetek in seveda prav tako še mnogo nadaljnjih števil, ki naj bi bilo prav tako zanimive, lepe in informativne, kot sta prvi decembrski številki prvega letnika revije «Náš jezik».

Dobro sosodstvo med Italijo in Jugoslavijo

«Kadar govorimo o odnosih med Italijo in Jugoslavijo, se moramo takoj spomniti na politiko, ki jo je po prvi svetovni vojni poskušal uveljaviti grof Sforza. Ne gre za običajno obujanje zgodovine, zakaj ta politika, predvsem pa misel, ki jo je navdihovala, sta izhajali iz premišljene presoje medsebojnih interesov obeh dežel, ki ju pripadnost istemu zamljepisnemu prostoru navaja k sodelovanju. To so načela izhodišča in smernice, ki veljajo še zdaj, čeprav so se razmere tako zelo spremenile. Ko sta bila z londonskimi sporazumi, slenjenimi 5. oktobra 1954, rešena pereči problem Trsta in pa ozemeljski spor, sta Italija in Jugoslavija krenili po poti vnovičnega zbliževanja, njuni odnosi pa so iz postopne normalizacije prešli v fazo posebne dinamike in naposled v fazo prirčnega medsebojnega sodelovanja...»

V razvoju italijansko - jugoslovanskega sodelovanja so seveda bile težave, kar je bilo čisto naravno; na posameznih področjih je prišlo tudi do napetosti. Toda vedno je šlo za omejene spore, ki jih je bilo z dobro voljo lahko razrešiti po običajni diplomatski poti. Težave in ovire se bodo nujno pojavljale tudi v prihodnosti, toda z lahkoto je moč predvidevati, da bo te težave lahko prebroditi, če se bodo odnosi med Italijo in Jugoslavijo nadaljevali v vzdušju prirčnosti, ki je zanje že več let značilno.

Italijansko - jugoslovanskega sodelovanja ne utemeljujejo samo komplementarnost gospodarstev obeh dežel in medsebojna zainteresiranost za gospodarsko sodelovanje; utemeljuje in spodbuja ga tudi široki okvir splošno politične skladnosti. Jugoslavija zavzema v komunističnem svetu poseben položaj in uresničuje usklajanje demokratičnih potreb, ki jih nalagata avtonomnost in decentralizacija državne kontrole nad gospodarstvom; ta eksperiment zasluži vso pozornost, Italija pa ima interes, da ta razvoj podpre. V svojih političnih strukturah stabilna in v gospodarskih strukturah trdna Jugoslavija je pomemben element v tisti politiki odpiranja proti deželam vzhodne Evrope, ki jo vodi Italija.

Italija pa je s svoje strani za Jugoslavijo koristen most do zahodne Evrope in do zahodnega sveta sploh.

V takem okviru medsebojnih odnosov in splošne politike je prišlo do uradnega obiska predsednika jugoslovanskega izvršnega sveta Mlake Špiljka in zunanjega ministra Marka Nikežiča 8. in 9. januarja v Rimu. Gledano z vidika protokola je bil ta obisk vračanje obiska, ki ga je novembra 1965. opravil v Beogradu predsednik italijanske vlade Moro. Toda po teži razgovorov, po doseženih rezultatih in po vzdušju iskrene prirčnosti in prijateljstva je dobil ta dogodek politični pomen, ki zelo presega okvire protokola.

V medsebojnih odnosih je bil storjen korak naprej s podpisom sporazuma o razmejitvi epikontinentalne cone in z izmenjavo ratifikacijskih listin, ki se nanašajo na sporazum o medsebojni administrativni pomoči in o preganjanju carinskih prekrškov. Toda obisk je bil izredno pomemben predvsem sprito tega, ker so proučili pomembne mednarodne probleme in iskali skupno orientacijo za njihovo razreševanje. Iz skupnega sporočila in iz izjav njegovih avtorjev je jasno razvidna odločenost odgovornih italijanskih in jugoslovanskih voditeljev, da ob vsakem problemu iščejo stične točke in da delujejo — v okvirih možnosti vsake dežele — na ustrezno mesto, ki ga zavzemajo v mednarodnem prostoru — v korist popuščanja mednarodne napetosti in za udritev miru. To je odlična in zanesljiva podlaga za nadaljevanje plodne in stvarne politike dobrega sosodstva, politike, ki je dobila pomembno potrditev v povabilu predsedniku republike Saragatu, naj obišče Jugoslavijo».

Iz RELAZIONI INTERNAZIONALI - Milano

FOJDA

Občina Fojda šteje vedno manj ljudi

Najbolj vidno upadajo hribovske vasi s slovenskim prebivalstvom - Množična emigracija mladine v inozemstvo, ker ni virov dohodka na domačih tleh

Demografsko gibanje, ki so ga zabeležili v letu 1967 v občini Fojda, je še bolj zaskrbljujoče kot v letu 1966. Dne 31. decembra 1967. leta je občina štela namreč samo še 3.490 ljudi, medtem ko jih je imela leto prej ob istem času še 3.906, torej je padlo število prebivalstva v enem letu kar za 416 enot. Ta številka je resnično zaskrbljujoča, posebno še, če upoštevamo, da je pred desetimi leti, in sicer 31. decembra 1958. leta štela občina vsega skupaj še 4.606 prebivalcev. Če primerjamo te številke, ugotovimo, da se je v teku desetih let prebivalstvo foidske občine skrčilo kar za 1116 enot.

Resnično žalostna je ugotovitev, da se prav vasi, ki so poseljene s Slovenci, najbolj sistematično praznijo. In to vse zaradi tega, ker ni v okolici nobene industrije. Pa pokazimo kakšno je bilo demografsko gibanje v letu 1967: rojenih je bilo 34 otrok, umrlo je 62 oseb, v občini se je priselilo 71 oseb, izselilo se je iz občine 83 oseb, definitivno se jih je izselilo v inozemstvo pa kar 333. Kakor vidimo, ni bilo lani niti naravnega prirastka, saj jih je umrlo še enkrat toliko kot se jih je rodilo. Če bo izseljevanje nadaljevalo s takim ritmom kot v teh zadnjih deset let, se bodo vasi še bolj izpraznile in bodo ostali pri hiši le starci. Statistika je pokazala, da je tudi vedno manj porok, kajti mladi, ki se izselijo, si poiščejo v tujini tudi zakonskega druga in si tam ustvarita novo ognjišče. Medtem ko je bilo leta 1966. še 52 porok, so jih zabeležili lani samo še 34.

Tu spodaj navajamo število rezidentnega prebivalstva v posameznih vaseh pred desetimi leti in danes:

	Leta 1958	Leta 1967	Razlika
FOJDA (Faedis)	1685	1606	79
ČAMPEJ (Campeglio)	811	752	59
CENEBOJA (Canebola)	368	254	114
PODVATA (Clap)	123	83	40
RAŠČAK (Raschiacco)	273	234	39
RONCE (Ronchis)	209	197	12
PODCERKEV (Valle)	318	138	180

GORJANI

Deželni prisednik za javna dela obiskal našo občino

Dne 17. februarja je obiskal s svojim spremstvom našo občino deželni prisednik za javna dela dr. Masutto. Goste so na sedežu občine sprejeli novi župan Giordano Placereani in občinski odborniki. Župan je oblastem obrazložil probleme, ki tarejo občino Gorjani in v prvi vrsti prosil pomoči za izvedbo nekaterih javnih del kot so: ureditev ceste Gorjani-Flipan, za katero se predvideva okoli 70 milijonov lir stroškov, gradnja novega vodovoda v Flipanu, ki bo stala 32 milijonov lir, ureditev občinskega pokopališča, za katerega se predvideva 1 milijon lir stroškov in razširitev zdravniškega ambulatorija (600 točilo lir).

Gostje so se nato podali v Flipan, kjer so na lastne oči lahko videli kakšno je realna situacija. Ni bilo težko ugotoviti, da je cesta zares potrebna popravila. Ni samo slaba, še nevarna je povrhu tega, ker se neprestano trgajo platišča. V Flipanu jih je pregledal učitelj Cripiz, ki jim je povedal kakšne druge potrebe ima ta vasica.

Ob koncu obiska je dr. Masutto povedal, da bodo že v teh dneh prišli na lice mesta tehniki, da bodo še enkrat pregledali stanje te zares nevarne ceste in jo takoj dali v delo lokalnim podjetjem. Obljubil je tudi vso svojo pomoč, da se bodo izvedla v kratkem še ostala javna dela.

Kadaj je buojs saditi sadijske dreujske?

Kumetuške sadijske bukve nam pravejo takole: narbuojs kaj za saditi dreve je jesen, kar liscje odpade an še celo zimo, če nam ura par-pusti. Dreue je usajeno u jesen al pa u zime, pride buj u rahlo zemjo, an se ukorin, de spomlad začne rast glih ob tistim cajtu ku to druge staro dreue. Tiste dreue, ki ga sadimo u zemjo, muora bit zdravo an mlado, rauno an nič poškodovano, korenu, raune an dobre, brez bit osušene. Flanca muora mjet pet ljepih vej, z rauno cimo ured, jamo glaboko vekopano an dobro nagnojeno.

★

Če krava ne pusti tele sesati

Dosti je takih krau, ki ne pustijo teleta, de bi sesau mljeko an ga proč cabajo preca ko tele začne sesat. Take krave djelajo velike težave živinorejcu, zak' jo muora s silo daržat, če bo tek, de tele sesa. Za kravo navadit, de pusti telu sesat, napravite takuole:

Uzomita konavce varvi an na adnim koncu napravite lač (zanko) an ta lač, ga dejta kravi okuol nosa. Potle primite drug konac varvi an vle-

čite takuo močnuo, de krava spre-gne glavo u kraj. Tuo se muora djelati sevjea takuo, de krava ne bo tarpjela. Ta konac ga potle parvežite na rep. Potle parpejajte tele h kravi od tistega kraja, kjer ima obarnjo glavo, takuo de ga bo vidala kadar sesa. Če boste takuo runal s kravo, se ne bo ganila, zak' bi jo zabolelo par repu an par nosu. Po treh ali štirih dneh bo krava stala mjerno an bo sigurno pustila, de bo tele sesalo.

vaš čas pridobi vso svojo vrednost!

sodalrudine

UDINE
Via Chiasso 4
Tel. 54301 2 3

s poslovalnicami:

- «TRGOVSKA HIŠA», Tomšičeva ul. 2
- «Blagovnica s stanovanjsko opremo», Wolfova ul. 1
- «KONFEKCIJA ELITA», Čopova ul. 7

Obiščite nas in nam zaupajte svoje želje tudi v letošnjem letu!

za naše mlade bralce

Krojač v nebesih

Dogodilo se je, da je nekega lepega dne šel Bog Oče na sprehod po nebeških vrtovih. S seboj je vzel vse apostole in svetnike. Doma ni ostal nihče kakor edino sveti Peter. Gospod mu je ukazal, naj nikogar ne pusti v nebeško kraljestvo, dokler se ne vrne. Peter je torej stal pri vratih v službi in čuval.

Kmalu nato je nekdo potrkal na nebeška vrata. Sveti Peter je vprašal, kdo je in kaj želi. «Ubog, a pošten krojač prosi, da bi mu dovolili vstop,» se oglasi tenek glas. «Pošten, to pa to,» je rekel sveti Peter, «kakor tat pod vslica-mi, dolgoprstnež ti, ljudi si goljufal za blago pri oblekah. Ne prideš v nebesa. Sam Gospod Bog mi je prepovedal spustiti koga v nebesa, dokler se ne vrne s sprehoda». — «Bodi no vendar usmiljen!» je moledeval krojač, «o malih ostankih in krpicah, ki padajo od mize, ni vredno, da bi govoril, to se še vendar ne pravi krasti. Poglej me, tako težko že slonim tu in od dolge poti so se mi naredili hudi žulji na podplatih, da se ne morem več vrniti. Kar pusti me noter! Vsa najslabša dela hočem opravljati: otroke pestovati, plenice znam prati, čistiti hočem klopi, ki se na njih igrajo otroci, in raztrgane oblečke jim bom krpal. Sveti Peter se je dal preprositi in je iz usmiljenja toliko priprl vrata, da se je prerinil skozi krojač s svojim suhim telesom.

Moral je sesti v kot za vrati ter biti tiho in miren, da bi ga ne opazil nebeški Oče, ko se bo vračal s sprehoda. Krojač je pokorno ubogal. Ko pa je sveti Peter stopil nekoliko pred nebeška vrata, je krojač vstal in iz radovednosti pogledal malo po nebesih.

Končno je prišel na kraj, kjer je bilo v lepem redu vse polno dragocenih in udobnih stolov. V sredi med njimi je bil vzvišen stol iz samega zlata in posut z dragocenimi kamni. Tako je bil lep, da se je takoj ločil od ostalih in pred njim je bil zlat podnožnik. Bil je to sedež samega nebeškega Očeta, ki je sedel na njem, kadar je bil doma ter je odtod lahko opazoval vse, kar se je dogajalo

na zemlji. Krojač je strmeč obstal pred sedežem in ga nekaj časa opazoval, ker mu je bil zelo všeč. Dolgo časa je krotil svojo radovednost, a končno ga je le premagala. Stopil je k stolu in sedel nanj.

Od tu je videl vse, kar se je dogajalo na zemlji. Med drugim je opazil tudi staro in grdo ženico, ki je stala ob potoku in prala. Videl je, kako je na skrivaj vzela dve tenčici. To je krojača tako razjezilo, da je hipoma pograbil zlato podnožnik in ga vrgel iz nebes na staro tatico. — Takoj je vedel, da ni storil prav, ker ni mogel dobiti zlatega podnožnika nazaj v nebesa. Previdno se je splazil s sedeža nebeškega Očeta in hitel na svoj prostor za vrati. Tako se je naredil, kakor še vode ne bi znal skaliti.

Proti večeru se je vrnil nebeški Oče z vsem svojim spremstvom. Krojača v kotu za vrati sicer ni opazil, ko pa je hotel sesti na svoj sedež, ni bilo nikjer podnožnika. Vprašal je svetega Petra, kam je zginil podnožnik, a ni ničesar vedel o tem. Nato je vprašal, ali je med tem koga spustil v nebesa. «Za nikogar ne vem,» se je izgovarjal sveti Peter, «da bi bil prišel, pač pa je tu neki krojač, ki še sedaj sedi v kotu za vrati». — Nebeški Oče je dal poklicati krojača predse. Vprašal ga je, ali je vzel podnožnik in kam ga je dal. «Oj, dobri nebeški Oče!» je odgovoril prijazno krojač, «v jezi sem ga zagnal na zemljo na staro ženico, ki sem jo videl, da je pri pranju izmaknila dve tenčici». — «Oj, ti hudobnež, ti!» je nadaljeval nebeški Oče, «če bi jaz tako sodil kakor ti, kaj misliš, kdaj bi že bilo po tebi! Tu že davno ne bi bilo nebenega stola, mize ali klopi, da — niti burkel ne bi več imel, ker bi vse zmetal za grešniki na zemljo. Odslej ne smeš več ostati v nebesih, ampak moraš ven pred nebeška vrata. Pa le urno odtod! Tu ne sme kaznovati nihče drug, kakor samo jaz — nebeški Oče».

In sveti Peter je moral takoj odvesti krojača iz nebeškega kraljestva.

Crtnir Sinkovec

Polž in otroci

«Polžek, polžek, kam pa, kam danes nosiš hišo sam? Na gostijo — pa z rogmi! Ej, si smešen, polžek, ti! Nebogljenček si, da veš, vse posliniš, koder greš! Na rogeh imaš oči, pa ne vidiš tri pedi, tri pedi naprej, nazaj, da bi šel lahko na raj». «Meni se mudi, mudi, stran, otroci, stran s poti! Na gostijo sred poljan vabi polže star Goban. Jedli, pili, se mastili bomo tam in prenočili; a če več ne bo Gobana, vrnem jutri se zarana in pobodem vse z rogmi — tekla bo v potokih kri!».

Grimm

Pravljica o žabici

Živelo je dete. Vsako popoldne mu je dala mati skledico mleka in kosček kruha in v miru je uživalo oboje zunaj na dvorišču. Ko je pričelo jesti, se je priplazila iz zidne razpoke žabica, pomočila glavico v mleko in jedla skupaj z otrokom. Dete je imelo nad tem veliko veselje, in kadar je pričelo jesti, pa se žabica še ni prikazala, je zakričalo:

«Pridi, pridi, žabica, ljubka, nežna stvarica!»

Tedaj je priskakljala žabica in se posladkala s sladkim mlekom. Žabica je bila zato tudi hvaležna, kajti otroku je prinesla iz svoje skrivne zakladnice različnih lepih reči: dragocenih kamnov, biserov in zlatih

Lačen volk se je že dolgo klatil po okolici, da bi našel kaj za pod zob. Ko se je že dovolj namučil, je sklenil: «Požrem prvega, ki mi pride nasproti».

In bogve od kod mu je naenkrat stopila na pot mlada ovčka.

— Jej, kako lepa ovčka! — je pomislil volk in slinje so se mu pocedile. Zastavil je ovčki pot in ji rekel:

— Ovčka, zdaj te pojem!

Ovčka se je ustrašila.

— Ojoj, pa me ne boš pojedel kar tako?

— Kako naj te pa pojem?

— Če hočeš, da bom okusna, steci v vas po ražnjič, po čebulo in poper. Potem me razreži na kosčke, nanizaj na ražnjič in si pripravi imenitno južino. Po mesu nasuj sesekljane čebule in popra, potem pa se loti jedače. Nič ni slajšega kakor takile ražnjiči iz mlade ovčine. Vsaj ljudje vedo to povedati.

— Prav imaš, — je rekel volk.

Pognal se je naravnost v vas. Spetoma je naletel na pastirje.

— Ej, pastirji! — jih je odgovoril volk. — Dajte mi ražnjič, čebule in popra. Pripravim si ražnjiče iz mlade ovčine.

Pastirji so pograbili gorjače in začeli mahati po volku.

— Na ražnjič! Na čebulo! Na poper! Na mlade ovčine! Polomi si zobe na njej!

Komaj je odnesel svojo prebito kožo izpod gorjač. Vrnil se je na prejšnji kraj, ampak ovce nikjer.

— Kaj pa zdaj? — si je rekel.

Odvlekel se je, kamor so ga nesle ranjene noge. Na cesti je srečal kljuse.

— Ej, kljuse, zdaj tebe pojem! — je rekel volk.

Kljuse je odgovorilo:

— Eh, volk, kakšen bedaček si. Od kdaj te že čakam. Ze tvoj oče me je hotel pojesti, pa si je premislil in rekel: «Naj te poje moj sin, če bo kdaj lačen!» Celo žig mi je vtisnil na zadnjo kopito. Če ne verjameš, poglej!

Volk je stopil kljusi pod rep, da bi si ogledal ta očetov žig.

— Le poglej, — je rekla kobila in dvignila zadnjo nogo.

Trah!

Kobila je brcnila volka s tako močjo po gobcu, da je letel deset korakov daleč po zraku, potem pa strmoglavil v prah in se ni več dvignil.

Dragotin Kette:

Muha in pajek

Muha se je ujela v pajčevino.

«Ah, ah», tako je vzdihovala, ko se ni mogla nikakor več rešiti, da ni nismo videla teh nitk, te mreže! Ah, zakaj ne predejo pajki debelejših mrež; potem bi se gotovo ne ujela».

«Tudi jaz mislim, da bi se ne», je dejal nato pajek zaničljivo in zgrabil ubogo muho, «toda mi pajki nismo tako neumni. Kdor hoče koga zapeljati in ujeti, mora nastavljalati tanke, malovidne mreže, le zapomni si, muha. Tebi že lahko to povem, ker te bom takoj zadavil».

R. Kipling

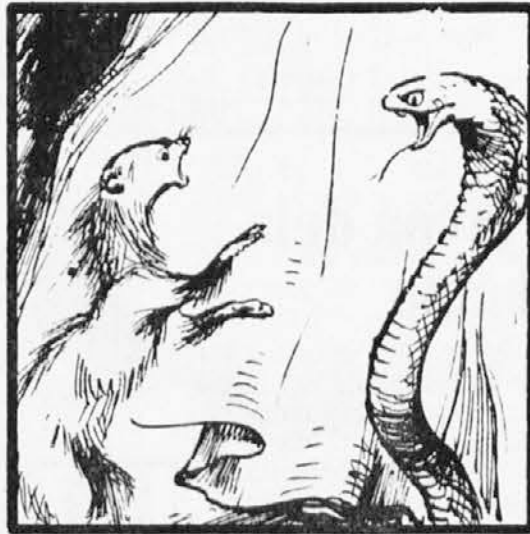
R
I
K
I
T
I
K
I
T
A
V
I

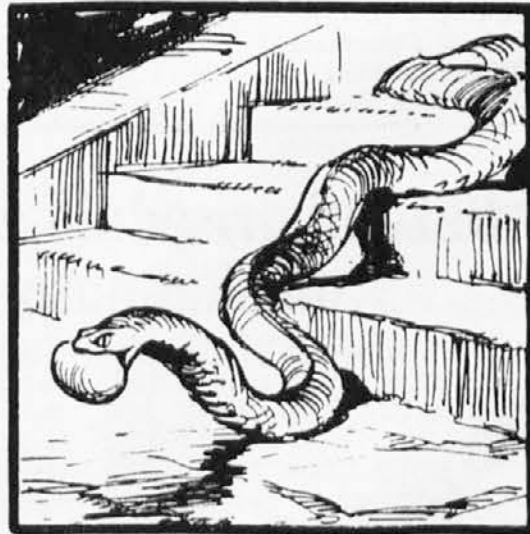
41. Velika kača se je tedaj ozrla in zagledala na verandi jajce, ki ga je odložil Riki-tiki. «Oh, daš ga meni», je rekla. — Riki-tiki pa je vzel jajce med svoje šape in oči so se mu zalile s krvjo. «Kaj mi daš za svoje jajce? Za mlade kobre? — Za poslednjo svojega kačjega zaroda? Ostale že jedo mravlje tam na gredici za melone!» — Nagaina se je kakor blisk zasukala. Zaradi enega samega jajca je pozabila na vse drugo. In Riki-tiki je videl, kako je Tedyjev oče iztegnil svojo močno roko, pograbil Tedyja za ramo in ga potegnil čez mizo na varno, kjer ga Nagaina ni mogla več doseči.

42. «Prevaril sem te! Ukanil! Rik-ck-ck!» se je hehetal Riki-tiki. «Deček je že na varnem! Jaz — jaz sem tisti, ki je sinoči ubil tvojega Naga v kopalnici». Začel je poskakovati z vsemi štirimi hkrati in z glavo blizu tal. «Metal me je sem in tja, pa se me le ni mogel otresti. Poginil je, še preden ga je veliki mož razpahnil na dvoje! Jaz sem ga pokončal! Riki-tiki-ck-ck! Naprej, Nagaina! Bojuj se z menoj! Ne boš dolgo vdova!» Nagaina je zdaj spoznala, da je zamudila ugodno priložnost, da bi usmrtila dečka. Njeno jajce je še vedno ležalo med šapami Riki-tikija.

43. «Daj mi moje jajce, Riki-tiki,» je moledevala. «Daj mi mojega poslednjega mladiča — pa odidem od tod in se nikoli več ne vrnem!» Nagaina je povesila glavo. Riki-tiki je odgovoril: «Res je, prav kmalu pojdeš od tod in da se nikoli več ne povrneš. V kratkem te bodo namreč vrgli k Naga na smetišče! Bojuj se, velika kobra! Veliki mož je šel po puško. Bojuj se!» In Riki-tiki je v previdni razdalji poskočil krog Nagaine. Njegove majhne oči so žarele kot ogelje. Kača se je zavrnila in švignila proti njemu. Vedno znova je napadla Riki-tikija in vsakokrat ji je glava le zamolklo udarila ob slamnata tla verande.

44. Naposled se je zvila kakor pero v uri. Riki je zaplesal okrog nje, da bi ji prišel za hrbet, ona pa se je kar naprej sukljala. Slišati je bilo samo udarce njenega repa po slami, kot bi veter podil pred seboj suho listje. Kobrina jajce je še vedno ležalo na verandi. Riki-tiki je nanj že pozabil, a Nagaina se mu je vsak hip bolj približevala, dokler ga ni naenkrat naglo zgrabila s svojimi usti, krenila z njim proti stopnicam in od tam — naglo kakor puščica — odhitela na vrtno stezo. Na begu je švigala sem in tja, kakor šviga bič pred konjske grive. Riki ji je kakopak, sledil.